Poona Oriental Series No. 55

23

पालीसद्दरूपावलि

PALI SADDARUPAVALI

Declensions of Pāli Nouns and Adjectives

माणवकानं सुखपठनत्थं ।

Edited in Devanāgarī for the first time

BY

ना. वा. तुंगार काव्यतीर्थ, पालीतीर्थ (कलकत्ता)
संस्कृत व पाली शिक्षक, न्यू इंग्लिश स्कूल, पुणें.
Author of Jātakasaṅgaha.

POONA
THE ORIENTAL BOOK AGENCY
मूल्यं २ आणका:] 1937 [Price As. 2

निवेदनं ।

अम्भो आचरियमहाभागा !

इमायं पालिसद्दरूपावलियं मुद्दितपालिव्याकरणपोत्थकेहि बहवो विसेसा होन्ति । इमायं 'सेसं अमुकसद्दसमं' ति सद्दरूपानं न कतो संखेपो । किन्तु सब्बेसं सद्दानं सब्बानि रूपानि दिन्नानि माणवकानं सुखपठनत्थं । तथा च अञ्ञत्थ एकतो पट्ठाय सतपरियन्तानं संख्यावाचकसद्दानं रूपानि न दिस्सन्ते, तानि रूपानि इमायं सद्दरूपावलियं होन्ति । अतो माणवकानं सुखपठनधारणत्थं अयं सद्दरूपावलि भवेय्याति ।

न्यू इंग्लिश स्कू[illegible], पुणें
१–९–३७

'तुंगार' इति उपव्हो 'वासुदेव' पुत्तो 'नारायणो'.

प्रकाशकः—डॉ. एन्. जी. सरदेसाई, एल्.एम्. ॲन्ड एस्.,
ओरिएन्टल बुक एजन्सी, १५ शुक्रवार पेठ, पुणें २
मुद्रकः—स. रा. सरदेसाई, बी.ए., एल्.एल्. बी.,
नवीन समर्थ विद्यालयाचा 'समर्थ भारत छापखाना'
९४७ सदाशि[illegible] पुणें २.

नमो बुद्धाय।

१ अकारन्तो पुल्लिङ्गो बुद्ध सद्दो।

एकवचनं	बहुवचनं	
बुद्धो	बुद्धा	पठमा
बुद्धं	बुद्धे	दुतिया
बुद्धेन	बुद्धेहि, बुद्धेभि	ततिया
बुद्धाय, बुद्धस्स	बुद्धानं	चतुत्थी
बुद्धा, बुद्धस्मा, बुद्धम्हा	बुद्धेभि, बुद्धेहि	पञ्चमी
बुद्धस्स	बुद्धानं	छट्ठी
बुद्धे, बुद्धस्मिं, बुद्धम्हि	बुद्धेसु	सत्तमी
बुद्ध, बुद्धा	बुद्धा	आलपनं

एवं किंकर, आवाट, पुत्त, रुक्ख, पञ्ह, धम्मराज, महाराज, नर, अस्स, आचरिय इच्चादयो अकारन्ता पुल्लिङ्गा।

२ इकारन्तो पुल्लिङ्गो अग्गि सद्दो।

अग्गि	अग्गी, अग्गयो	पठमा
अग्गिं	अग्गी अग्गयो	दुतिया
अग्गिना	अग्गीहि, अग्गीभि	ततिया
अग्गिस्स, अग्गिनो	अग्गीनं	चतुत्थी
अग्गिना, अग्गिस्मा, अग्गिम्हा	अग्गीहि, अग्गीभि	पञ्चमी

सक्खतरूपानं अधोरेखाङ्कितानि पटिरूपानि।

अग्गिस्स, अग्गिनो	अग्गीनं	छट्ठी
अग्गिस्मिं, अग्गिम्हि	अग्गिसु, अग्गीसु	सत्तमी
अग्गि	अग्गी, अग्गयो	आलपनं

रासि, कवि, इसि, इच्चादयो इकारन्ता पुल्लिङ्गा ।

३ ईकारन्तो पुल्लिङ्गो दण्डी (दण्डिन्) सद्दो ।

दण्डी	दण्डी, दण्डिनो	पठमा
दण्डिं, दण्डिनं	दण्डी, दण्डिनो	दुतिया
दण्डिना	दण्डीहि, दण्डीभि	ततिया
दण्डिस्स, दण्डिनो	दण्डीनं	चतुत्थी
दण्डिना, दण्डिस्मा, दण्डिम्हा	दण्डीहि, दण्डीभि	पञ्चमी
दण्डिस्स, दण्डिनो	दण्डीनं	छट्ठी
दण्डिनि, दण्डिस्मिं, दण्डिम्हि	दण्डिसु, दण्डीसु	सत्तमी
दण्डि	दण्डि, दण्डिनो	आलपनं

एवं हत्थी, ब्रह्मभाणी, पुञ्ञकारी, पक्खी, छत्ती, सामी, सिखी, सुखी, पापकारी, झायी, इच्चादयो ईकारन्ता पुल्लिङ्गा ।

४ उकारन्तो पुल्लिङ्गो भिक्खु (भिक्षु) सद्दो ।

भिक्खु	भिक्खू, भिक्खवो	पठमा
भिक्खुं	भिक्खू, भिक्खवो	दुतिया
भिक्खुना	भिक्खूहि, भिक्खूभि	ततिया
भिक्खुस्स, भिक्खुनो	भिक्खूनं	चतुत्थी

भिक्खुना, भिक्खुस्मा, भिक्खुम्हा	भिक्खूहि, भिक्खूहि	पञ्चमी
भिक्खुस्स, भिक्खुनो	भिक्खूनं	छट्ठी
भिक्खुस्मिं, भिक्खुम्हि	भिक्खूसु, भिक्खूसु	सत्तमी
भिक्खु	भिक्खू, भिक्खवो भिक्खवे	आलपनं

एवं उच्छु, सत्तु, सेतु, बन्धु, पसु, मच्चु, फरसु, इच्चादयो उकारन्ता पुल्लिङ्गा।

५ ऊकारन्तो पुल्लिङ्गो सब्बञ्ञू (सर्वज्ञ) सद्दो।

सब्बञ्ञू	सब्बञ्ञू, सब्बञ्ञुनो	पठमा
सब्बञ्ञुं	सब्बञ्ञू, सब्बञ्ञुनो	दुतिया

सेसं भिक्खुसमो।

६ उकारन्तो पुल्लिङ्गो (पितृ) पितु सद्दो।

पिता	पितरो	पठमा
पितरं	पितरो	दुतिया
पितरा, पितुना	पितरेहि, पितरेभि, पितूहि, पितूभि	ततिया
पितु, पितुस्स, पितुनो	पितरानं, पितानं, पितूनं, पितुन्नं	चतुत्थी
पितरा	पितरेहि, पितरेभि, पितूहि, पितूभि	पञ्चमी

पितु, पितुस्स, पितुनो	पितरानं, पितानं, पितूनं, पितुन्नं	छट्ठी
पितरि	पितरेसु, पितुसु, पितूसु	सत्तमी
पिता	पितरो	आलपनं

७ उकारन्तो पुल्लिङ्गो भत्तु (भर्तृ) सद्दो ।

भत्ता	भत्ता, भत्तारो	पठमा
भत्तारं	भत्ता, भत्तारो	दुतिया
भत्तारा, भत्तुना	भत्तारेहि, भत्तारेभि, भत्तूहि, भत्तूभि	ततिया
भत्तु, भत्तस्स, भत्तुनो	भत्तरानं, भत्तानं, भत्तूनं	चतुत्थी
भत्तारा, भत्तुना	भत्तारेहि, भत्तारेभि, भत्तूहि, भत्तूभि	पञ्चमी
भत्तु, भत्तुस्स, भत्तूनो	भत्तूनं	छट्ठी
भत्तुनि	भत्तारेसु, भत्तुसु, भत्तूसु	सत्तमी
भत्त	भत्ता, भत्तारो	आलपनं

एवं सत्थु (शास्तृ), नेतु (नेतृ), छेतु (छेतृ), दातु (दातृ), ञातु (ज्ञातृ), सोतु (श्रोतृ), जेतु (जेतृ), नत्तु (नप्तृ), भातु (भ्रातृ), सद्दानं रूपानि होन्ति ।

८ आकारन्तो इत्थिलिङ्गो पजा (प्रजा) सद्दो ।

पजा	पजा, पजायो	पठमा
पजं	पजा, पजायो	दुतिया

पजाय	पजाहि, पजाभि	ततिया
पजाय	पजानं	चतुत्थी
पजाय	पजाहि, पजाभि	पञ्चमी
पजाय	पजानं	छट्ठी
पजाय, पजायं	पजासु	सत्तमी
पजे	पजा, पजायो	आलपनं

एवं साला, गीवा, भरिया, साखा, माला, विज्जा, भिक्खा, कञ्ञा, पञ्ञा, गाथा, दिसा, नासा, नावा, इच्चादयो इत्थिलिङ्गा।

९ इकारन्तो इत्थिलिङ्गो भूमि सद्दो।

भूमि	भूमी, भूमियो	पठमा
भूमिं	भूमी, भूमियो	दुतिया
भूमिया	भूमीहि, भूमीभि	ततिया
भूमिया	भूमीनं	चतुत्थी
भूमिया	भूमीहि, भूमीभि	पञ्चमी
भूमिया	भूमीनं	छट्ठी
भूमिया, भूमियं	भूमिसु, भूमीसु	सत्तमी
भूमि	भूमी, भूमियो	आलपनं

एवं पीति, पकति, कन्ति, तुट्ठि, वुत्ति इच्चादयो इकारन्ता इत्थिलिङ्गा।

१० इकारन्तो इत्थिलिङ्गो रत्ति (रात्रि) सद्दो।

रत्ति	रत्ती, रत्तियो, रत्यो	पठमा
रत्तिं	रत्ती, रत्तियो	दुतिया
रत्तिया, रत्या, रत्त्या	रत्तीहि, रत्तीभि	ततिया
रत्तिया, रत्या, रत्त्या	रत्तीनं	चतुत्थी
रत्तिया, रत्या, रत्त्या	रत्तीहि, रत्तीभि	पञ्चमी
रत्तिया, रत्या, रत्त्या	रत्तीनं	छट्ठी
रत्तिया, रत्या, रत्तियं, रत्यं	रत्तीसु	सत्तमी
रत्ति	रत्ती, रत्तियो, रत्यो	आलपनं

११ इकारन्तो इत्थिलिङ्गो जाति सद्दो।

जाति	जाती, जातियो	पठमा
जातिं	जाती, जातियो	दुतिया
जातिया, जत्या, जच्चा	जातीहि, जातीभि	ततिया
जातिया, जत्या, जच्चा	जातीनं	चतुत्थी
जातिया, जत्या, जच्चा	जातीहि, जातीभि	पञ्चमी
जातिया, जत्या, जच्चा	जातीनं	छट्ठी
जातिया, जातियं, जत्यं, जच्चं	जातीसु	सत्तमी
जाति	जाती, जातियो, जत्यो जच्चो	आलपनं

१२ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो दासी सद्दो ।

दासी	दासी, दासियो	पठमा
दासिं	दासी, दासियो	दुतिया
दासिया	दासीहि, दासीभि	ततिया
दासिया	दासीनं	चतुत्थी
दासिया	दासीहि, दासीभि	पञ्चमी
दासिया	दासीनं	छट्ठी
दासिया, दासियं	दासीसु	सत्तमी
दासि	दासी, दासियो	आलपनं

एवं भिक्खुणी, देवी, दब्बी, ब्राह्मणी, वापी, काकी, हंसी, कुमारी, इत्थी, व्यग्घी इच्चादयो ईकारन्ता इत्थिलिङ्गा ।

१३ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो नदी सद्दो ।

नदी	नदी, नदियो, नज्जो	पठमा
नदिं	नदी, नदियो, नज्जो	दुतिया
नदिया, नज्जा	नदीहि, नदीभि	ततिया
नदिया, नज्जा	नदीनं	चतुत्थी
नदिया, नज्जा	नदीहि, नदीभि	पञ्चमी
नदिया, नज्जा	नदीनं	छट्ठी
नदिया, नदियं, नज्जा, नज्जं	नदीसु	सत्तमी
नदि	नदी, नदियो, नज्जो	आलपनं

१४ उकारन्तो इत्थिलिङ्गो धेनु सद्दो।

धेनु	धेनू, धेनुयो	पठमा
धेनुं	धेनू, धेनुयो	दुतिया
धेनुया	धेनूहि धेनूभि	ततिया
धेनुया	धेनूनं	चतुत्थी
धेनुया	धेनूहि, धेनूभि	पञ्चमी
धेनुया, धेनुयं	धेनुसु, धेनूसु	छट्ठी
धेनुया, धेनुयं	धेनुसु, धेनूसु	सत्तमी
धेनु	धेनू, धेनुयो	आलपनं

एवं रज्जु, नत्थु, विज्जु, हनु, यागु, इच्चादयो उकारन्ता इत्थिलिङ्गा।

१५ ऊकारन्तो इत्थिलिङ्गो वधू सद्दो।

वधू	वधू, वधुयो	पठमा
वधुं	वधू, वधुयो	दुतिया
वधुया	वधूहि, वधूभि	ततिया
वधुया	वधूनं	चतुत्थी
वधुया	वधूहि, वधूभि	पञ्चमी
वधुया	वधूनं	छट्ठी
वधुया, वधुयं	वधूसु	सत्तमी
वधु	वधू, वधुयो	आलपनं

एवं जम्बू, चमू, वामोरू, इच्चादयो ऊकारन्ता इत्थिलिङ्गा।

१६ उकारन्तो इत्थिलिङ्गो मातु (मातृ) सद्दो ।

माता	माता, मातरो	पठमा
मातरं	मातरो	दुतिया
मातुया, मातरा	मातरेहि, मातरेभि मातूहि, मातूभि	ततिया
मातु, मातुया	मातरानं, मातानं, मातूनं	चतुत्थी
मातुया, मातरा	मातरेहि, मातरेभि, मातूहि, मातूभि	पञ्चमी
मातु, मातुया	मातरानं, मातानं, मातूनं	छट्ठी
मातरि, मातुया, मातुयं	मातरेसु, मातुसु, मातूसु	सत्तमी
माता	माता, मातरो	आलपनं

१७ उकारन्तो इत्थिलिङ्गो धीतु सद्दो ।

धीता	धीता, धीतरो	पठमा
धीतरं	धीतरो	दुतिया
धीतरा, धीतुया	धीतरेहि, धीतरेभि धीतूहि, धीतूभि	ततिया
धीतु, धीतुया	धीतरानं, धीतानं, धीतूनं	चतुत्थी
धीतरा, धीतुया	धीतरेहि, धीतरेभि, धीतूहि, धीतूभि	पञ्चमी
धीतु, धीतुया	धीतरानं, धीतानं, धीतूनं	छट्ठी
धीतरि, धीतुया, धीतुयं	धीतरेसु, धीतुसु, धीतूसु	सत्तमी
धीता	धीता, धीतरो	आलपनं

१८ अकारन्तो नपुंसकलिङ्गो फल सद्दो ।

फलं	फला, फलानि	पठमा
फलं	फले, फलानि	दुतिया
फलेन	फलेहि, फलेभि	ततिया
फलाय, फलस्स	फलानं	चतुत्थी
फला, फलस्मा, फलम्हा	फलेहि, फलेभि	पञ्चमी
फलस्स	फलानं	छट्ठी
फले, फलस्मिं, फलम्हि	फलेसु	सत्तमी
फल	फला, फलानि	आलपनं

एवं रूप, रज्ज, उय्यान, जल, चित्त, पण्ण, पदुम, पाप पुञ्ञ, पोत्थक, पुप्फ, सीस इच्चादयो अकारन्ता नपुंसकलिङ्गा ’

१९ अकारन्तो नपुंसकलिङ्गो कम्म (कर्म) सद्दो ।

कम्मं	कम्मा, कम्मानि	पठमा
कम्मं	कम्मे, कम्मानि	दुतिया
कम्मेन, कम्मना, कम्मुना	कम्मेहि, कम्मेभि	ततिया
कम्मस्स, कम्मुनो	कम्मानं	चतुत्थी
कम्मा, कम्मस्मा, कम्मम्हा	कम्मेहि, कम्मेभि	पञ्चमी
कम्मस्स, कम्मुनो	कम्मानं	छट्ठी
कम्मे, कम्मस्मिं, कम्मम्हि, कम्मानि	कम्मेसु	सत्तमी
कम्म	कम्मा, कम्मानि	आलपनं

२० अकारन्तो नपुंसकलिङ्गो मन (मनस्–मन, The mind) सद्दो ।

मनं	मना, मनानि	पठमा
मनं	मने, मनानि	दुतिया
मनसा, मनेन	मनेहि, मनेभि	ततिया
मनस्स, मनसो,	मनानं	चतुत्थी
मनसा,मनस्मा,मनम्हा	मनेहि, मनेभि	पञ्चमी
मनस्स, मनसो	मनानं	छट्ठी
मने, मनस्मि, मनम्हि,	मनेसु	सत्तमी
मन, मना,	मनानि	-आलपनं

एवं, सिर (शिरस् The head), उर, तेज, रज, वय, पय (पयस्-Milk) यस, तप, वच (वचस्-Speech भाषण.) चेत (चेतस्-Mind मन) अय (अयस्-लोखंड, Iron) सर (सरस्-lake, तळें) एतेसं सद्दानं रूपानि होन्ति ।

२१ इकारन्तो नपुंसकलिङ्गो अक्खि (अक्षि) सद्दो ।

अक्खि	अक्खी, अक्खीनि	पठमा
अक्खिं	अक्खी, अक्खीनि	दुतिया
अक्खिना	अक्खीहि, अक्खीभि	ततिया
अक्खिस्स, अक्खिनो	अक्खीनं	चतुत्थी
अक्खिना,अक्खिस्मा, अक्खिम्हा	अक्खीहि, अक्खीभि	पञ्चमी

अक्खिस्स, अक्खिनो	अक्खीनं	छट्ठी
अक्खिस्मिं, अक्खिम्हि	अक्खीसु	सत्तमी
अक्खि	अक्खी, अक्खीनि	आलपनं

एवं अट्ठि, सप्पि, वारि, सत्थि दधि, इच्चादयो इकारन्ता नपुंसकलिङ्गा।

२२ उकारन्तो नपुंसकलिङ्गो धनु सद्दो।

धनु	धनू, धनूनि	पठमा
धनुं	धनू, धनूनि	दुतिया
धनुना	धनूहि, धनूभि	ततिया
धनुस्स, धनुनो	धनूनं	चतुत्थी
धनुना, धनुस्मा, धनुम्हा	धनूहि, धनूभि	पञ्चमी
धनुस्स, धनुनो	धनूनं	छट्ठी
धनुस्मिं, धनुम्हि	धनूसु	सत्तमी
धनु	धनू, धनूनि	आलपनं

एवं चक्खु, आयु, दारु, मधु, मस्सु, अस्सु, वत्थु, अरु इच्चादयो उकारन्ता नपुंसकलिङ्गा।

२३ अकारन्तो पुल्लिङ्गो भगवन्त (भगवत्) सद्दो।

भगवन्तो, भगवा	भगवन्ता, भगवन्तो	पठमा
भगवन्तं, भगवं	भगवन्ते	दुतिया
भगवन्तेन, भगवता	भगवन्तेहि, भगवन्तेभि	ततिया
भगवन्तस्स, भगवतो	भगवन्तानं, भगवतं	चतुत्थी

भगवन्ता, भनवन्तस्मा, भगवन्तम्हा, भगवता	भगवन्तेहि, भगवन्तेभि	पञ्चमी
भगवन्तस्स, भगवतो	भगवन्तानं, भगवतं	छट्ठी
भगवन्ते, भगवन्तस्मिं भगवन्तम्हि, भगवति	भगवन्तेसु	सत्तमी
भगवन्त, भगवन्ता भगवा, भगवं	भगवन्ता, भगवन्तो	आलपनं

२४ अकारन्तो पुल्लिङ्गो भवन्त (भवत्) सद्दो ।

भवं, भवन्तो	भवन्ता, भवन्तो, भोन्तो	पठमा
भवन्तं, भोतं	भवन्ते, भोन्ते	दुतिया
भवन्तेन, भवता	भवन्तेहि, भवन्तेभि	ततिया
भवन्तस्स, भवतो	भवन्तानं, भवतं	चतुत्थी
भवन्ता, भवन्तस्मा, भवन्तम्हा, भवता	भवन्तेहि, भवन्तेभि	पञ्चमी
भवन्तस्स, भवतो	भवन्तानं, भवतं	छट्ठी
भवन्ते, भवन्तस्मिं, भवन्तम्हि, भवति	भवन्तेसु	सत्तमी
भवन्त, भवन्ता, भवं, भवा	भवन्ता, भवन्तो	आलपनं

२५ अकारन्तो पुल्लिङ्गो अरहन्त सद्दो ।

अरहा, अरहं	अरहन्तो, अहरन्ता	पठमा
अरहन्तं, अरहं	अरहन्ते	दुतिया
अरहन्तेन, अरहता	अरहन्तेहि, अरहन्तेभि	ततिया
अरहन्ता, अरहन्तस्मा अरहन्तम्हा, अरहता	अरहन्तेहि, अरहन्तेभि	चतुत्थी
अरहन्तस्स, अरहतो	अरहन्तानं, अरहतं	छट्ठी
अरहन्ते, अरहन्तस्मिं, अरहन्तम्हि, अरहति	अरहन्तेसु	सतमी
अरहन्त, अरहन्ता,	अरहन्ता, अरहन्तो	आलपनं

२६ अकारन्तो पुल्लिङ्गो अद्ध (अध्वन्–मार्ग) सद्दो ।

अद्धा	अद्धा, अद्धानो	पठमा
अद्धानं	अद्धाने	दुतिया
अद्धना, अद्धुना	अद्धानेहि, अद्धानेभि	ततिया
अद्धुनो	अद्धानं	चतुत्थी
अद्धना, अद्धुना	अद्धानेहि, अद्धानेभि	पञ्चमी
अद्धुनो	अद्धानं	छट्ठी
अद्धनि, अद्धाने	अद्धानेसु	सत्तमी
अद्ध	अद्धा, अद्धानो	आलपनं

एवं मुद्ध (मूर्धन्), अस्म (अश्मन्) इच्चादयो सद्दा ।

२७ अकारन्तो पुल्लिङ्गो राज (राजन्) सद्दो ।

राजा	राजा, राजानो	पठमा
राजं, राजानं	राजानो	दुतिया
रञ्ञा, राजिना	राजूहि, राजूभि	ततिया
रञ्ञो, राजिनो	राजानं, राजूनं, रञ्ञं	चतुत्थी
रञ्ञा, राजिना	राजूहि, राजूभि	पञ्चमी
रञ्ञो, राजिनो	राजानं, राजूनं, रञ्ञं	छट्ठी
रञ्ञे, राजिनि	राजूसु	सत्तमी
राज	राजा, राजानो	आलपनं

२८ अकारन्तो पुल्लिङ्गो ब्रह्म सद्दो ।

ब्रह्मा	ब्रह्मा, ब्रह्मानो	पठमा
ब्रह्मानं, ब्रह्मं	ब्रह्मानो	दुतिया
ब्रम्हुना	ब्रह्मेहि, ब्रह्मेभि	ततिया
ब्रम्हुस्स, ब्रम्हुनो	ब्रह्मानं, ब्रम्हूनं	चतुत्थी
ब्रम्हुना	ब्रह्मेहि, ब्रह्मेभि	पञ्चमी
ब्रम्हुस्स, ब्रम्हुनो	ब्रह्मानं, ब्रम्हूनं	छट्ठी
ब्रह्मनि, ब्रह्मे	ब्रह्मेसु	सत्तमी
ब्रह्म, ब्रह्मे	ब्रह्मा, ब्रह्मानो	आलपनं

२९ अकारन्तो पुल्लिङ्गो अत्त (आत्मन्) सद्दो ।

अत्ता	अत्ता, अत्तानो	पठमा
अत्तानं, अत्तं	अत्तानो, अत्ते	दुतिया

अत्तना, अत्तेन	अत्तनेहि, अत्तनेभि	ततिया
अत्तनो	अत्तानं	चतुत्थी
अत्तना	अत्तनेहि, अत्तनेभि	पञ्चमी
अत्तनो	अत्तानं	छट्ठी
अत्तनि	अत्तनेसु	सत्तमी
अत्त	अत्ता, अत्तानो	आलपनं

३० अकारन्तो पुल्लिङ्गो युव (युवन्) सद्दो।

युवा	युवानो, युवाना	पठमा
युवं, युवानं	युवे, युवाने	दुतिया
युवाना, युवानेन, युवेन	युवेहि, युवेभि, युवानेहि, युवानेभि	ततिया
युवस्स, युवानस्स	युवानं, युवानानं	चतुत्थी
युवा, युवस्मा, युवह्मा, युवाना, युवानस्मा, युवानम्हा	युवेहि, युवेभि, युवानेहि, युवानेभि	पञ्चमी
युवस्स, युवानस्स	युवानं, युवानानं	छट्ठी
युवे, युवस्मिं, युवम्हि युवाने, युवानस्मिं, युवानम्हि	युवासु, युवेसु, युवानेसु	सत्तमी
युव, युवान	युवानो, युवाना	आलपनं

३१ अकारन्तो पुल्लिङ्गो पुम (पुमन्) सद्दो।

पुमा	पुमा, पुमानो	पठमा
पुमानं, पुमं	पुमा, पुमानो	दुतिया
पुमाना, पुमुना, पुमेन	पुमानेहि, पुमानेभि पुमेहि, पुमेभि	ततिया
पुमुस्स, पुमुनो	पुमानं	चतुत्थी
पुमा, पुमस्मा, पुमम्हा पुमाना, पुमुना	पुमानेहि, पुमानेभि पुमेहि, पुमेभि	पञ्चमी
पुमस्स, पुमुनो	पुमानं	छट्ठी
पुमे, पुमास्मिं, पुमम्हि पुमाने	पुमेसु, पुमासु, पुमानेसु	सत्तमी
पुम	पुमा, पुमानो	आलपनं

३२ आकारन्तो पुल्लिङ्गो सा (श्वन्–कुत्रा, a dog) सद्दो।

सा	सा, सानो	पठमा
सं, सानं	साने	दुतिया
सेन	सेहि, सेभि	ततिया
सस्स, साय	सानं	चतुत्थी
सा, सस्मा, सम्हा	सेहि, सेभि	पञ्चमी
सस्स	सानं	छट्ठी
से, सस्मिं, सम्हि	सासु	सत्तमी
स	सा, सानो	आलपनं

३३ ओकारन्तो पुल्लिङ्गो गो सद्दो ।

गो	गवो, गावो	पठमा
गवं, गावं, गावुं	गवो, गावो	दुतिया
गवेन, गावेन	गोहि, गोभि	ततिया
गवस्स, गावस्स	गवं, गोनं, गुन्नं	चतुत्थी
गवा, गवस्मा, गवम्हा, गावा, गावम्हा गावस्मा	गोहि, गोभि	पञ्चमी
गवस्स, गावस्स	गवं, गोनं, गुन्नं	छट्ठी
गवे, गवस्मिं, गवम्हि गावे,गावस्मिं, गावम्हि	गवेसु, गावेसु, गोसु	सत्तमी
गो	गवो, गावो	आलपनं

३४ अकारन्तो पुल्लिङ्गो गच्छन्त सद्दो ।

गच्छन्तो, गच्छं	गच्छन्ता, गच्छन्तो	पठमा
गच्छन्तं	गच्छन्ते	दुतिया
गच्छन्ता, गच्छता	गच्छन्तेहि, गच्छन्तेभि	ततिया
गच्छन्तस्स, गच्छतो	गच्छन्तानं, गच्छतं	चतुत्थी
गच्छन्ता, गच्छतस्मा, गच्छन्तम्हा, गच्छता	गच्छन्तेहि, गच्छन्तेभि	पञ्चमी
गच्छन्तस्स गच्छतो	गच्छन्तानं, गच्छतं	छट्ठी
गच्छन्ते, गच्छन्तस्मिं गच्छन्तम्हि, गच्छति	गच्छन्तेसु	सत्तमी

गच्छन्त, गच्छं	गच्छन्ता, गच्छन्तो	आलपनं

३५ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो गच्छन्ती सद्दो ।

गच्छन्ती	गच्छन्ती, गच्छन्तियो	पठमा
गच्छन्तिं	गच्छन्ती, गच्छन्तियो	दुतिया
गच्छन्तिया	गच्छन्तीहि, गच्छन्तीभि	ततिया
गच्छन्तिया	गच्छन्तीनं	चतुत्थी
गच्छन्तिया	गच्छन्तीहि, गच्छतीभि	पञ्चमी
गच्छन्तिया	गच्छन्तीनं	छट्ठी
गच्छन्तिया,गच्छन्तियं	गच्छन्तीसु	सत्तमी
गच्छन्ति	गछन्ती, गच्छन्तियो	आलपनं

३६ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो गच्छती सद्दो ।

गच्छती	गच्छती, गच्छतियो	पठमा
गच्छतिं	गच्छती, गच्छतियो	दुतिया
गच्छतिया	गच्छतीहि, गच्छतीभि	ततिया
गच्छतिया	गच्छतीनं	चतुत्थी
गच्छतिया	गच्छतीहि, गच्छतीभि	पञ्चमी
गच्छतिया	गच्छतीनं	छट्ठी
गच्छतिया,गच्छतियं	गच्छतीसु	सत्तमी
गच्छति	गच्छती गच्छतियो	आलपनं

३७ नपुंसकलिङ्गो गच्छन्त सद्दो ।

गच्छं, गच्छन्तं,	गच्छन्ता, गच्छन्तानि, गच्छन्ति	पठमा

गच्छन्तं	गच्छन्ते, गच्छन्तानि, गच्छन्ति	दुतिया
गच्छन्ता, गच्छता	गच्छन्तेहि, गच्छन्तेभि	ततिया
गच्छन्तस्स, गच्छतो	गच्छन्तानं, गच्छतं	चतुत्थी
गच्छन्ता, गच्छन्तस्मा, गच्छन्तम्हा, गच्छता	गच्छन्तेहि, गच्छन्तेभि	पञ्चमी
गच्छन्तस्स, गच्छतो	गच्छन्तानं, गच्छतं	छट्ठी
गच्छन्ते, गच्छन्तस्मिं, गच्छतम्हि, गच्छति	गच्छन्तेसु	सत्तमी
गच्छं, गच्छन्त	गच्छन्ता, गच्छन्तानि, गच्छन्ति	आलपनं

३८ अकारन्तो पुल्लिङ्गो वदन्त सद्दो।

वदन्तो, वदं	वदन्ता, वदन्तो	पठमा
वदन्तं	वदन्ते	दुतिया
वदन्तेन, वदता	वदन्तेहि, वदन्तेभि	ततिया
वदन्ताय	वदन्तानं, वदतं	चतुत्थी
वदन्ता, वदन्तस्मा, वदन्तम्हा	वदन्तेहि, वदन्तेभि	पञ्चमी
वदन्तस्स, वदतो	वदन्तानं, वदतं	छट्ठी

वदन्ते, वदन्तस्मिं, वदन्तम्हि, वदति	वदन्तेसु	सत्तमी
वदन्त, वदं	वदन्ता, वदन्तो	आलपनं

एवं गायन्त, चोरयन्त or चोरेन्त, कथयन्त or कथेन्त, खादन्त.

३९ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो वदन्ती सद्दो।

वदन्ती	वदन्ती, वदन्तियो	पठमा
वदन्तिं	वदन्ती, वदन्तियो	दुतिया
वदन्तिया	वदन्तीहि, वदन्तीभि	ततिया
वदन्तिया	वदन्तीनं	चतुत्थी
वदन्तिया	वदन्तीहि, वदन्तीभि	पञ्चमी
वदन्तिया	वदन्तीनं	छट्ठी
वदन्तिया, वदन्तियं	वदन्तीसु	सत्तमी
वदन्ति	वदन्ती, वदन्तियो	आलपनं

एवं गायन्ती, चोरयन्ती–चोरेन्ती, कथयन्ती–कथेन्ती, खादन्ती, एतेसं सद्दानं रूपानि होन्ति।

४० ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो वदती सद्दो।

वदती	वदती, वदतियो	पठमा
वदतिं	वदती, वदतियो	दुतिया
वदतिया	वदतीहि, वदतीभि	ततिया
वदतिया	वदतीनं	चतुत्थी
वदतिया	वदतीहि, वदतीभि	पञ्चमी

वदतिया	वदतीनं	छट्ठी
वदतिया, वदतियं	वदतीसु	सत्तमी
वदति	वदती, वदतियो	आलपनं

एवं गायती, चोरयती–चोरेती, कथयती–कथेती, खादती एतेसं सद्दानं रूपानि होन्ति।

४१ अकारन्तो नपुंसकलिङ्गो वदन्त सद्दो।

वदं, वदन्तं	वदन्ता, वदन्तानि, वदन्ति	पठमा
वदन्तं	वदन्ते, वदन्तानि, वदन्ति	दुतिया
वदन्ता, वदता	वदन्तेहि, वदन्तेभि	ततिया
वदन्तस्स, वदतो	वदन्तानं वदतं	चतुत्थी
वदन्ता, वदन्तस्मा, वदन्तम्हा, वदता	वदन्तेहि वदन्तेभि	पञ्चमी
वदन्तस्स, वदतो	वदन्तानं, वदतं	छट्ठी
वदन्ते, वदन्तस्मिं वदतम्हि, वदति	वदन्तेसु	सत्तमी
वदं, वदन्त	वदन्ता, वदन्तानि, वदन्ति	आलपनं

४२ उकारन्तो पुल्लिङ्गो गुणवन्तु (गुणवत्) सद्दो।

गुणवा, गुणवं	गुणवन्तो, गुणवन्ता	पठमा
गुणवन्तं	गुणवन्ते	दुतिया

गुणवता, गुणवन्तेन	गुणवन्तेहि, गुणवन्तेभि	ततिया
गुणवन्तस्स, गुणवतो	गुणवन्तानं, गुणवतं	चतुत्थी
गुणवता, गुणवन्ता, गुणवन्तस्मा, गुणवन्तम्हा	गुणवन्तेहि, गुणवन्तेभि	पञ्चमी
गुणवतो, गुणवन्तस्स	गुणवतं, गुणवन्तानं	छट्ठी
गुणवति, गुणवन्ते, गुणवन्तस्मिं, गुणवन्तम्हि	गुणवन्तेसु	सत्तमी
गुणवं, गुणव, गुणवा	गुणवन्तो, गुणवन्ता	आलपनं

कुलवन्त, धनवन्त, पञ्ञावन्त, यसवन्त, महन्त इच्चादयो सद्दा।

४३ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो गुणवन्ती सद्दो।

गुणवन्ती	गुणवन्ती, गुणवन्तियो	पठमा
गुणवन्तिं	गुणवन्ती, गुणवन्तियो	दुतिया
गुणवन्तिया	गुणवन्तीहि, गुणवन्तीभि	ततिया
गुणवन्तिया	गुणवन्तीनं	चतुत्थी
गुणवन्तिया	गुणवन्तीहि, गुणवन्तीभि	पञ्चमी
गुणवन्तिया	गुणवन्तीनं	छट्ठी
गुणवन्तिया, गुणवन्तियं	गुणवन्तीसु	सत्तमी
गुणवन्ती	गुणवन्ती, गुणवन्तियो	आलपनं

एवं कुलवन्ती, भगवन्ती, महन्ती, सतिमन्ती इच्चादयो सद्दा।

४४ ईकारन्तो इत्थिलिङ्गो गुणवती सद्दो ।

गुणवती	गुणवती, गुणवतियो	पठमा
गुणवतिं	,, ,,	दुतिया

सेसं दासीविय । एवं कुलवती, भगवती, महती, सतिमती इच्चादयो सद्दा ।

४५ उकारन्तो नपुंसकलिङ्गो गुणवन्तु सद्दो ।

गुणवन्तं, गुणवं	गुणवन्ता, गुणवन्तानि गुणवन्ति	पठमा
गुणवन्तं, गुणवं	,, ,,	दुतिया
गुणवता, गुणवन्तेन	गुणवन्तेहि, गुणवन्तेभि	ततिया
गुणवन्तस्स, गुणवतो	गुणवन्तानं, गुणवतं	चतुत्थी
गुणवता, गुणवन्ता गुणवन्तस्मा, गुणवन्तम्हा	गुणवन्तेहि, गुणवन्तेभि	पञ्चमी
गुणवन्तस्स, गुणवतो	गुणवन्तानं, गुणवतं	छट्ठी
गुणवति, गुणवन्ते, गुणवन्तस्मिं, गुणवन्तम्हि	गुणवन्तेसु	सत्तमी
गुणवं, गुणव	गुणवन्ता, गुणवन्तानि गुणवन्ति	आलपनं

सब्बनामानि ।

Pronouns

४६ लिङ्गत्तये समो अम्ह(अस्मद्) सद्दो ।

अहं	मयं, अम्हे	पठमा
मं, ममं	अम्हाकं, अम्हे, नो	दुतिया
मया, मे	अस्हेहि, अम्हेभि	ततिया
मम, मय्हं, अम्ह, ममं, मे	अम्हाकं, अस्माकं नो	चतुत्थी
मया	अम्हेहि, अम्हेभि	पञ्चमी
मम, मय्हं, अम्ह, ममं, मे	अम्हाकं, अस्माकं, नो	छट्ठी
मयि	अम्हेसु	सत्तमी

४७ लिङ्गत्तये समो तुम्ह (युष्मद्) सद्दो ।

त्वं, तुवं	तुम्हे	पठमा
त्वं, तुवं, तं, तवं	तुम्हे, वो	दुतिया
तया, त्वया, ते	तुम्हेहि तुम्हेभि	ततिया
तव, तुय्हं, तुम्हं, ते	तुम्हाकं, वो	चतुत्थी
तया, त्वया, ते	तुम्हेहि, तुम्होभि	पञ्चमी
तव, तुय्हं, तुम्हं, तें	तुम्हाकं, वो	छट्ठी
त्वयि, तयि	तुम्हेसु	सत्तमी

४८ पुल्लिङ्गो त (तद्) सद्दो ।

सो	ते, ने	पठमा
तं	नं, ते, ने	दुतिया
तेन, नेन	तेहि, तेभि, नेहि, नेभि	ततिया
तस्स, नस्स	तेसं, तेसानं, नेसं, नेसानं	चतुत्थी
तस्मा, तम्हा, नस्मा, नम्हा	तेहि, तेभि, नेहि, नेभि	पञ्चमी
तस्स, नस्स	तेसं, तेसानं, नेसं, नेसानं	छट्ठी
तस्मिं, तम्हि, नस्मिं, नम्हि	तेसु, नेसु	सत्तमी

त (तद्), य (यद्), क (किम्), एत (एतद्), इम (इदम्), अमु (अदस) एतेसं सद्दानं आलपनं नत्थि ।

४९ इत्थिलिङ्गो त (तद्) सद्दो ।

सा	ता, तायो, ना, नायो	पठमा
तं, नं	ता, तायो, ना, नायो	दुतिया
ताय, नाय	ताहि, ताभि, नाहि, नाभि	ततिया
ताय, नाय, तस्सा, तिस्सा, तस्साय, तिस्साय	तासं, तासानं, नासं, नासानं	चतुत्थी

ताय, नाय	ताहि, ताभि, नाहि, नाभि	पञ्चमी
ताय, नाय, तस्सा, तिस्सा, तस्साय, तिस्साय	तासं, तासानं, नासं, नासानं	छट्ठी
तायं, नायं, तस्सं, नस्सं, तिस्सं	तासु, नासु	सत्तमी

५० नपुंसकलिङ्गो त (तद्) सद्दो।

तं, नं	ते, ने, तानि, नानि	पठमा
तं, नं	ते, ने, तानि, नानि	दुतिया
तेन, नेन	तेहि, तेभि, नेहि, नेभि	ततिया
तस्स, नस्स	तेसं, तेसानं, नेसं, नेसानं	चतुत्थी
तस्मा, तम्हा, नस्मा, नम्हा	तेहि, तेभि, नेहि, नेभि	पञ्चमी
तस्स, नस्स	तेसं, तेसानं, नेसं, नेसानं	छट्ठी
तस्मिं, तम्हि, नस्मिं, नम्हि	तेसु, नेसु	सत्तमी

५१ पुल्लिङ्गो क (किम्) सद्दो।

को	के	पठमा
कं	के	दुतिया

केन	केहि, केभि	ततिया
कस्स, किस्स	केसं, केसानं	चतुत्थी
कस्मा, कम्हा	केहि, केभि	पञ्चमी
कस्स, किस्स	केसं, केसानं	छट्ठी
कस्मिं, कम्हि, किस्मिं, किम्हि	केसु	सत्तमी

५२ इत्थिलिङ्गो क (किम्) सद्दो ।

का	का, कायो	पठमा
कं	का, कायो	दुतिया
काय	काहि, काभि	ततिया
काय, कस्सा	कासं, कासानं	चतुत्थी
काय	काहि, काभि	पञ्चमी
काय, कस्सा	कासं, कासानं	छट्ठी
काय, कायं, किस्सं	कासु	सत्तमी

५३ नपुंसकलिङ्गो क (किम्) सद्दो ।

किं	के, कानि	पठमा
किं	के, कानि	दुतिया
केन	केहि, केभि	ततिया
कस्स, किस्स	केसं, केसानं	चतुत्थी
कस्मा, कम्हा	केहि, केभि	पञ्चमी
कस्स, किस्स	केसं, केसानं	छट्ठी
कस्मिं, कम्हि, किस्मिं, किम्हि	केसु	सत्तमी

५४ पुल्लिङ्गो य (यद्) सद्दो ।

यो	ये	पठमा
यं	ये	दुतिया
येन	येहि, येभि	ततिया
यस्स	येसं, येसानं	चतुत्थी
यस्मा, यम्हा	येहि, येभि	पञ्चमी
यस्स	येसं, येसानं	छट्ठी
यस्मिं, यम्हि	येसु	सत्तमी

५५ इत्थिलिङ्गो य (यद्) सद्दो ।

या	या, यायो	पठमा
यं	या, यायो	दुतिया
याय	याहि, याभि	ततिया
याय, यस्सा	यासं, यासानं	चतुत्थी
याय	याहि, याभि	पञ्चमी
याय, यस्सा	यासं, यासानं	छट्ठी
यायं, यस्सं	यासु	सत्तमी

५६ नपुंसकलिङ्गो य (यद्) सद्दो ।

यं	ये, यानि	पठमा
यं	ये, यानि	दुतिया
येन	येहि, येभि	ततिया
यस्स	येसं, येसानं	चतुत्थी

यस्मा, यम्हा	येहि, येभि	पञ्चमी
यस्स	येसं, येसानं	छट्ठी
यस्मिं, यम्हि	येसु	सत्तमी

५७ पुल्लिङ्गो एत (एतद्) सद्दो ।

एसो	एते	पठमा
एतं	एते	दुतिया
एतेन	एतेहि, एतेभि	ततिया
एतस्स	एतेसं, एतेसानं	चतुत्थी
एतस्मा, एतम्हा	एतेहि, एतेभि	पञ्चमी
एतस्स	एतेसं, एतेसानं	छट्ठी
एतस्मिं, एतम्हि	एतेसु	सत्तमी

५८ इत्थिलिङ्गो एत (एतद्) सद्दो ।

एसा	एता, एतायो	पठमा
एतं	एता, एतायो	दुतिया
एताय	एताहि, एताभि	ततिया
एताय, एतिस्साय, एतिस्सा	एतासं, एतासानं	चतुत्थी
एताय	एताहि, एताभि	पञ्चमी
एताय, एतिस्साय, एतिस्सा	एतासं, एतासानं	छट्ठी
एतायं, एतिस्सं, एतस्सं	एतासु	सत्तमी

५९ नपुंसकलिङ्गो एत (एतद्) सद्दो।

एतं	एते, एतानि	पठमा
एतं	एते, एतानि	दुतिया
एतेन	एतेहि, एतेभि	ततिया
एतस्स	एतेसं, एतेसानं	चतुत्थी
एतस्मा, एतम्हा	एतेहि, एतेभि	पञ्चमी
एतस्स	एतेसं, एतेसानं	छट्ठी
एतस्मिं, एतम्हि	एतेसु	सत्तमी

६० मकारन्तो पुल्लिङ्गो इम (इदम्) सद्दो।

अयं	इमे	पठमा
इमं	इमे	दुतिया
अनेन, इमिना	एहि, एभि, इमेहि इमेभि	ततिया
अस्स, इमस्स	एसं, एसानं, इमेसं, इमेसानं	चतुत्थी
अस्मा, अम्हा; इमस्मा, इमम्हा	एहि, एभि, इमेहि, इमेभि	पञ्चमी
अस्स, इमस्स	एसं, एसानं, इमेसं, इमेसानं	छट्ठी
अस्मिं, इमस्मिं, इमम्हि	एसु, इमेसु	सत्तमी

६१ मकारन्तो इत्थिलिङ्गो इम (इदम्) सद्दो ।

अयं	इमा, इमायो	पठमा
इमं	इमा, इमायो	दुतिया
इमाय	इमाहि, इमाभि	ततिया
इमाय,इमिस्सा,अस्सा	इमासं इमासानं	चतुत्थी
इमाय	इमाहि, इमाभि	पञ्चमी
इमाय,इमिस्सा,अस्सा	इमासं, इमासानं	छट्ठी
इमाय, इमायं इमिस्सं, अस्सं	इमासु	सत्तमी

६२ मकारन्तो नपुंसकलिङ्गो इम (इदम्) सद्दो ।

इदं, इमं	इमे, इमानि	प. दु.

सेसं पुल्लिङ्गसमं ।

६३ उकारन्तो पुल्लिङ्गो अमु (अदस्) सद्दो ।

असु, अमु	अमू, अमुयो	पठमा
अमुं	अमू, अमुयो	दुतिया
अमुना	अमूहि, अमूभि	ततिया
अमुस्स,अदुस्स,अमुनो	अमूसं, अमूसानं	चतुत्थी
अमुस्मा, अमुम्हा	अमूहि, अमूभि	पञ्चमी
अमुस्स,अदुस्स,अमुनो	अमूसं, अमूसानं	छट्ठी
अमुस्मिं, अमुम्हि	अमूसु	सत्तमी

६४ उकारन्तो इत्थिलिङ्गो अमु (अदस्) सद्दो ।

असु, असु	अमू , अमुयो	पठमा
अमुं	अमू , अमुयो	दुतिया
अमुया	अमूहि, अमूभि	ततिया
अमुया, अमुस्सा	अमूसं, अमूसानं	चतुत्थी
अमुया	अमूहि, अमूभि	पञ्चमी
अमुया, अमुस्सा	अमूसं, अमूसानं	छट्ठी
अमुया, अमुयं, अमुस्सं	अमूसु	सत्तमी

६५ उकारन्तो नपुंसकलिङ्गो अमु (अदस्) सद्दो ।

अदुं, अमुं	अमू , अमूनि	पठमा
अदुं, अमुं	अमू , अमूनि	दुतिया
अमुना	अमूहि, अमूभि	ततिया
अमुस्स, अदुस्स, अमुनो	अमूसं, अमूसानं	चतुत्थी
अमुस्मा, अमुम्हा	अमूहि, अमूभि	पञ्चमी
अमुस्स, अदुस्स, अमुनो	अमूसं अमूसानं	छट्ठी
अमुस्मिं, अमुम्हि	अमूसु	सत्तमी

६६ अकारन्तो पुल्लिङ्गो सब्ब (सर्व) सद्दो ।

सब्बो	सब्बे	पठमा
सब्बं	सब्बे	दुतिया
सब्बेन	सब्बेहि, सब्बेभि	ततिया
सब्बस्स	सब्बेसं, सब्बेसानं	चतुत्थी
सब्बस्मा, सब्बम्हा	सब्बेहि, सब्बेभि	पञ्चमी

सब्बस्स	सब्बेसं, सब्बेसानं	छट्ठी
सब्बस्मिं, सब्बम्हि	सब्बेसु	सत्तमी
सब्ब	सब्बे	आलपनं

एवं पुब्ब (पूर्व Former), इतर, अञ्ञ, अञ्ञतर, अञ्ञतम, उभय, कतर, कतम, एतेसं, सद्दानं रूपानि होन्ति।

६७ अकारन्तो इत्थिलिङ्गो सब्ब (सर्व) सद्दो।

सब्बा	सब्बा, सब्बायो	पठमा
सब्बं	सब्बा, सब्बायो	दुतिया
सब्बाय	सब्बाहि, सब्बाभि	ततिया
सब्बाय, सब्बस्सा	सब्बासं सब्बासानं	चतुत्थी
सब्बाय	सब्बाहि, सब्बाभि	पञ्चमी
सब्बाय, सब्बस्सा	सब्बासं, सब्बासानं	छट्ठी
सब्बाय, सब्बायं, सब्बस्सं	सब्बासु	सत्तमी
सब्बे	सब्बा, सब्बायो	आलपनं

६८ अकारन्तो नपुंसकलिङ्गो सब्ब (सर्व) सद्दो।

सब्बं	सब्बे, सब्बानि	पठमा
सब्बं	सब्बे, सब्बानि	दुतिया
सब्बेन	सब्बेहि, सब्बेभि	ततिया
सब्बस्स	सब्बेसं, सब्बेसानं	चतुत्थी
सब्बस्मा, सब्बम्हा	सब्बेहि, सब्बेभि	पञ्चमी
सब्बस्स	सब्बेसं, सब्बेसानं	छट्ठी

सब्बस्मिं, सब्बम्हि	सब्बेसु	सत्तमी
सब्बं	सब्बे, सब्बानि	आलपनं

६९ लिङ्गत्तये समो उभ सद्दो ।

उभो, उभे	पठमा
उभो, उभे	दुतिया
उभोहि, उभोभि	ततिया
उभिन्नं	चतुत्थी
उभोहि, उभोभि	पञ्चमी
उभिन्नं	छट्ठी
उभोसु, उभेसु	सत्तमी

७० पुलिङ्गो एक (संख्यावाचको एक सद्दो निच्चं एकवचने) सद्दो ।

एको	एके	पठमा
एकं	एके	दुतिया
एकेन	एकेहि, एकेभि	ततिया
एकस्स	एकेसं, एकेसानं	चतुत्थी
एकस्मा, एकम्हा	एकेहि, एकेभि	पञ्चमी
एकस्स	एकेसं, एकेसानं	छट्ठी
एकस्मिं, एकम्हि	एकेसु	सत्तमी

७१ इत्थिलिङ्गो एक सद्दो ।

एका	एका, एकायो	पठमा
एकं	एका, एकायो	दुतिया

एकाय	एकाहि, एकाभि	ततिया
एकिस्सा, एकस्सा	एकासं, एकासानं	चतुत्थी
एकाय	एकाहि, एकाभि	पञ्चमी
एकिस्सा, एकस्सा,	एकाय एकासं, एकासानं	छट्ठी
एकिस्सं, एकस्सं	एकायं एकासु.	सत्तमी

७२ नपुंसकलिङ्गो एक सद्दो।

एकं	एके, एकानि	पठमा
एकं	एके एकानि	दुतिया

सेसं पुल्लिङ्गसमं।

संख्यावाचकसद्दा।

७३ लिङ्गत्तये समो द्वि सद्दो।

द्वे, दुवे	पठमा
द्वे, दुवे	दुतिया
द्वीहि, द्वीभि	
दुवेहि, दुवेहि	ततिया
द्विन्नं, दुविन्नं	चतुत्थी
द्वीहि, द्वीभि	
दुवेहि, दुवेभि	पञ्चमी
द्विन्नं, दुविन्नं	छट्ठी
द्वीसु, द्वेसु, दुवेसु	सत्तमी

७४ पुल्लिङ्गो ति (त्रि) सद्दो (निच्चं बहुवचने)

पुल्लिङ्गे	इत्थिलिङ्गे	नपुंसकलिङ्गे	
तयो	तिस्सो	तीणि.	पठमा
तयो	तिस्सो	तीणि	दुतिया
तीहि, तीभि	तीहि; तीभि	तीहि, तीभि	ततिया
तिण्णं, तिण्णन्नं	तिस्सन्नं	तिण्णं,तिण्णन्नं	चतुत्थी
तीहि, तीभि	तीहि, तीभि	तीहि, तीभि	पञ्चमी
तिण्णं, तिण्णन्नं	तिस्सन्नं	तिण्णं,तिण्णन्नं	छट्ठी
तीसु	तीसु	तीसु	सत्तमी

७५ चतु (चतुर्) सद्दो (निच्चं बहुवचने) ।

पुल्लिङ्गे	इत्थिलिङ्गे	नपुंसकलिङ्गे	
चत्तारो	चतस्सो	चत्तारि	पठमा
चत्तारो	चतस्सो	चत्तारि	दुतिया
चतूहि,चतूब्भि चतुभि	चतूहि-भि	चतूहि-भि	ततिया
चतुन्नं	चतस्सन्नं	चतुन्नं	चतुत्थी
चतूहि, चतूभि	चतूहि-भि	चतूहि-भि	पञ्चमी
चतुन्नं	चतस्सन्नं	चतुन्नं	छट्ठी
चतूसु	चतूसु	चतूसु	सत्तमी

लिङ्गत्तये समा पञ्च, छ (षट्), सत्त (सप्त),
सद्दा (बहुवचनीया)

पुल्लिङ्गे	इत्थिलिङ्गे	नपुंसकलिङ्गे	
७६ पञ्च (पञ्चन्)	७७ छ (षट्)	७८ सत्त (सप्त)	
पञ्च	छ	सत्त	पठमा
पञ्च	छ	सत्त	दुतिया
पञ्चहि-भि	छहि-भि	सत्तहि-भि	ततिया
पञ्चन्नं	छन्नं	सत्तन्नं	चतुत्थी
पञ्चहि-भि	छहि-भि	सत्तहि-भि	पञ्चमी
पञ्चन्नं	छन्नं	सत्तन्नं	छट्ठी
पञ्चसु	छसु	सत्तसु	सत्तमी

लिङ्गत्तये अट्ठ (अष्टन्), नव (नवन्), दस (दशन्)
सद्दा (बहुवचनन्ता) ।

पुल्लिङ्गे	इत्थिलिङ्गे	नपुंसकलिङ्गे	
७९ अट्ठ (अष्टन्)	८० नव (नवम्)	८१ दस (दसन्)	
अट्ठ	नव	दस	पठमा
अट्ठ	नव	दस	दुतिया
अट्ठहि-भि	नवहि-भि	दसहि-भि	ततिया
अट्ठन्नं	नवन्नं	दसन्नं	चतुत्थी
अट्ठहि-भि	नवहि-भि	दसहि भि	पञ्चमी
अट्ठन्नं	नवन्नं	दसन्नं	छट्ठी
अट्ठसु	नवसु	दससु	सत्तमी

एवं एकादस, द्वादस, तेरस, चतुद्दस, पञ्चदस, सोळस, सत्तदस, अट्ठादस एतेसं रूपानि होन्ति ।

इकारन्ता एकूनवीसति, वीसति सद्दा (एकवचनन्ता) ।

८२ एकूनवीसति	८३ वीसति (विंशति)	
एकूनवीसति	वीसति	पठमा
एकूनवीसति	वीसति	दुतिया
एकूनवीसतिया	वीसतिया	ततिया
एकूनवीसतिया	वीसतिया	चतुत्थी
एकूनवीसतिया	वीसतिया	पञ्चमी
एकूनवीसतिया	वीसतिया	छट्ठी
एकूनवीसतिया एकूनवीसतियं	वीसतिया, वीसतियं	सत्तमी

एवं 'एकवीसति' सद्दतो पट्ठाय 'नवनवुति' परियन्तानं इकारन्तानं इत्थिलिङ्गानं सद्दानं रूपानि होन्ति ।

अथ संख्यावाचकसद्दा

१ एक	८ अट्ठ
२ द्वि	९ नव
३ ति	१० दस
४ चतु	११ एकादस
५ पञ्च	१२ द्वादस, बारस
६ छ (छळ)	१३ तेरस, तेळस
७ सत्त	१४ चतुद्दस, चुद्दस, चोद्दस

१५ पञ्चदस, पण्णरस
१६ सोळस
१७ सत्तदस सत्तरस
१८ अट्ठादस, अठ्ठारस
१९ एकूनवीसति,
एकूनवीसा
२० वीसति, वीसा
२१ एकवीसति, एकवीसा
२२ द्वावीसति, द्वावीसा,
बावीसति, बावीसा
२३ तेवीसति, तेवीसा
२४ चतुवीसति, चतुवीसा
२५ पञ्चवीसति, पञ्चवीसा
२६ छब्बीसति, छब्बीसा
२७ सत्तवीसति, सत्तवीसा
२८ अट्ठवीसति, अट्ठवीसा
२९ एकूनतिंसति,
एकूनतिंसा
३० तिंसति, तिंसा
३१ एकतिंसति, एकतिंसा
३२ द्वत्तिंसति, द्वत्तिंसा,
बत्तिंसति, बत्तिंसा
३३ तेतिंसति, तेतिंसा
३४ चतुत्तिंसति, चतुत्तिंसा
३५ पञ्चतिंसति, पञ्चतिंसा
३६ छतिंसति, छतिंसा
३७ सत्ततिंसति, सत्ततिंसा
३८ अट्ठतिंसति, अट्ठतिंसा
३९ एकूनचत्तालीसति,
एकूनचत्तालीसा
४० चत्तालीसति,
चत्तालीसा
४१ एकचत्तालीसति,
एकचत्तालीसा
४२ द्वचत्तालीसति,
द्वचत्तालीसा
४३ तेचत्तालीसति,
तेचत्तालीसा
४४ चतुचत्तालीसति,
चतुचत्तालीसा
४५ पञ्चचत्तालीसति,
पञ्चचत्तलीसा
४६ छचत्तालीसति,
छचत्तालीसा
४७ सत्तचत्तालीसति,
सत्तचत्तालीसा

४८ अट्ठचत्तालीसति,
अट्ठचत्तालीसा
४९ एकूनपञ्ञासति,
एकूनपञ्ञासा
५० पञ्ञासति, पञ्ञासा
५१ एकपञ्ञासति,
एकपञ्ञासा
५२ द्वपञ्ञासति,द्वपञ्ञासा
५३ तेपञ्ञासति,
तेपञ्ञासा
५४ चतुपञ्ञासति,
चतुपञ्ञासा
५५ पञ्चपञ्ञासति,
पञ्चपञ्ञासा
५६ छपञ्ञासति,
छपञ्ञासा
५७ सत्तपञ्ञासति,
सत्तपञ्ञासा
५८ अट्ठपञ्ञासति,
अट्ठपञ्ञासा
५९ एकूणसट्ठि
६० सट्ठि
६१ एकसट्ठि

६२ द्वासट्ठि
६३ तेसट्ठि
६४ चतुसट्ठि
६५ पञ्चसट्ठि
६६ छसट्ठि
६७ सत्तसट्ठि
६८ अट्ठसट्ठि
६९ एकूनसत्तति
७० सत्तति
७१ एकसत्तति
७२ द्विसत्तति
७३ तिसत्तति
७४ चतुसत्तति
७५ पञ्चसत्तति
७६ छसत्तति
७७ सत्तसत्तति
७८ अट्ठसत्तति
७९ एकूनासीति
८० असीति
८१ एकासीति
८२ द्वासीति
८३ तिसीति
८४ चतुरसीतिं

८५ पञ्चासीति
८६ छसीति
८७ सत्तासीति
८८ अट्ठासीति
८९ एकूननवति
९० नवुति
९१ एकनवति
९२ द्विनवुति
९३ तिनवुति
९४ चतुनवति
९५ पञ्चनवुति
९६ छनवुति
९७ सत्तनवुति
९८ अट्ठनवुति
९९ नवनवुति
१०० सतं
१००० सहस्सं (दससतं)
१०,००० नहुतं
१००,००० लक्खं

द्वियड्ढ १ १/२. अड्ढतिय २ १/२. अड्ढुड्ढ ३ १/२. अड्ढद्वादस ११ १/२. अड्ढसत ९९ १/२.

पालिसद्दरूपावलि समत्ता ।

पालिसद्दरूपावलिया अकारादिवण्णानुक्कमेन सद्दानुक्कमो सद्दत्थो च ।

सद्दानुक्कमो	सद्दत्थो	सद्दङ्को
अक्खि—डोळा, An eye.		२१
अग्गि—अग्नि, Fire.		२
अट्ठ—आठ, Eght.		७९
अत्त—आत्मा, स्वतः, Self, soul.		२९
अद्ध—मार्ग, A road.		२६

अमु–हा, ही, हे, This. ६३, ६४, ६५
अम्ह–दगड, A stone. ४६
अरहन्त–अर्हंत्‌दशा प्राप्त झालेला, A person in the last stage of sanctification.
इम–हा, ही, हे, This. ६०, ६१, ६२
उभ–दोघे, Both. ६९
एक–एक, One, single, certain, some. ७०, ७१, ६२
एत–हा, ही, हे, This, that. ५७, ५८, ५९
एकूनवीसति–एकोणीस, Nineteen. ८२
क–कोण, Who ?, which. ५१, ५२, ५३
कम्म–काम, Deeds, action, business. १९
गच्छन्त–जाणारा, Going. ३४, ३७
गच्छन्ती–जाणारी, Going. ३५
गच्छती–जाणारी, Going. ३६
गुणवन्तु–गुणवान, Virtuous. ४२, ४५
गुणवन्ती–गुणवान, Virtuous. ४३
गुणवती– ,, ,, ४४
गो–बैल (गाय) A bull, an ox. ३३
चतु–चार, Four. ७५
छ–सहा, Six. ७७
जाति–जात, Birth. ११
त–तो, ती, ते, He, she, it. ४९, ५०

ति–तीन, Three. ४७
तुम्ह–तूं, तुम्ही, Thou, you. ४७
दण्डि–ऋषी, An ascetic. ३
दस–दहा, Ten. ८१
दासी–दासी, A maidservant. १२
द्वि–दोन, Two. ७३
धनु–धनुष्य, A bow. २२
धीतु–मुलगी, A daughter. १७
धेनु–गाय, A cow. १४
नदी–A river. १३
नव–नऊ, Nine. ८०
पञ्च–पांच, Five. ७६
पजा–लोक, The people. ८
पितु–बाप, A father. ६
पुम–पुरुष, A man. ३१
फल–फळ, A fruit. १८
बुद्ध–बुद्ध, The Enlightened one, a supreme Buddha, known, understood, wise. १
ब्रम्ह–ब्रह्मदेव, God Bramha. २८
भगवन्त–भगवान, The blessed one. २३
भत्तु–भाऊ, A brother. ७
भवन्त–आपण, Sir, your reverence. २४

भिक्खु–भिक्षु, A monk. ४
भूमि–जमीन, The Earth, ground. ९
मन–अन्तःकरण, The mind. २०
मातु–आई, A mother. १६
य–जो, जी, जे, Who, which. ५४, ५५, ५६
युव–तरुण, A youth. ३०
रत्ति–रात्र, Night. १०
राज–राजा, A King. २७
वधू–तरुणस्त्री, नवरी, सून, पत्नी, A young lady, a daughter-in-law, wife, bride. १५
वदन्त–बोलणारा, Speaking. ३८, ४१
वदन्ती–बोलणारी, Speaking. ३९
वदती–बोलणारी, Speaking. ४०
वीसति–वीस, Twenty. ८३
सत्त–सात, Seven. ७८
सब्ब–सर्व, All. ६६, ६७, ६८
सब्बञ्ञू–सर्वज्ञ, All-knowing, omniscient; an epithet of the Buddha. ५
सा–कुत्रा, A dog. ३२

UNIVERSITY EXAMINATION BOOKS ON PĀLI

1. **Manual of Pāli.**—Being a graduated Course of Pāli for beginners by Prof. C. V. Joshi, M.A., revised 3rd edition. Rs. 2

2. **धम्मपद.**—Text in Devanāgarī with Intro., Trans. and Notes in English by Dr. P. L. Vaidya, 2nd edition revised. Rs. 2

3. **जातकसंगह.**—Text in Devanāgarī with Intro. (in Pāli), Glossary and Notes—Short stories from the Jatakas, useful as an extra reading for students preparing for entrance examination of any University, by N. V. Tungar, Kāvyatirtha, Pālitirtha (Calcutta). As. 12

4. **पालीसद्दरूपावलि.**—Declensions of Pāli Nouns and Adjectives, by ना. वा. तुंगार, काव्यतीर्थ, पालीतीर्थ (कलकत्ता). As. 2

पत्ताः—ओरिएन्टल बुक एजन्सी,
१५ शुक्रवार पेठ, पुणें २.